

มาตรฐานและขั้นตอนการให้ความเห็นและคำแนะนำแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐในการปฏิบัติราชการให้
ถูกต้องตามหลักกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง และกฎหมายว่าด้วยความรับผิด
ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ของสำนักกฎหมายปกครอง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

โดยที่สำนักกฎหมายปกครองมีอำนาจหน้าที่ในการให้ความเห็นและคำแนะนำแก่
เจ้าหน้าที่ของรัฐในการปฏิบัติราชการให้ถูกต้องตามหลักกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการ
ทางปกครอง และกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ รวมทั้งเผยแพร่ความรู้
ความเข้าใจในกฎหมายทั้งสองฉบับดังกล่าว และหลักกฎหมายปกครองที่เกี่ยวข้อง ตามข้อ ๔ (๕)
แห่งกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักนายกรัฐมนตรี
พ.ศ. ๒๕๔๕

สำนักกฎหมายปกครองจึงได้กำหนดแนวทางและขั้นตอนการให้ความเห็นและ
คำแนะนำแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐทางในการปฏิบัติราชการให้ถูกต้องตามหลักกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติ
ราชการทางปกครอง และกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ไว้ ดังต่อไปนี้

**๑. การให้ความเห็นและคำแนะนำแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างเป็นทางการหรือ
เป็นหนังสือ**

เมื่อหน่วยงานของรัฐมีหนังสือหรือปัญหาข้อกฎหมายตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติ
ราชการทางปกครองหรือกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ให้เจ้าหน้าที่สำนัก
กฎหมายปกครองดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวกับการให้คำปรึกษาของคณะกรรมการ
วิธีปฏิบัติราชการทางปกครองหรือคณะกรรมการกฤษฎีกา แล้วแต่กรณี รวมทั้งระเบียบ คำสั่ง หรือ
มาตรฐานการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการให้ความเห็นทางกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เพื่อเสนอข้อหารือดังกล่าวต่อคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองหรือคณะกรรมการ
กฤษฎีกา (คณะพิเศษ) แล้วแต่กรณี เป็นผู้พิจารณาต่อไป

**๒. การให้ความเห็นและคำแนะนำแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างไม่เป็นทางการหรือ
ทางโทรศัพท์**

เพื่อให้การตอบข้อหารือหรือปัญหาข้อกฎหมายของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ไม่ยุ่งยาก ซับซ้อน
หรือมีคำวินิจฉัยอยู่แล้วเป็นไปด้วยความสะดวก รวดเร็ว หรือแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติราชการได้ทัน
ต่อเหตุการณ์ โดยมีความเห็นหรือคำแนะนำเบื้องต้นประกอบการพิจารณา สำนักกฎหมายปกครอง
จึงได้วางมาตรฐานและขั้นตอนการให้ความเห็นและคำแนะนำเบื้องต้นทางโทรศัพท์แก่เจ้าหน้าที่
ของรัฐไว้ ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การรับเรื่องขอหารือ

เมื่อมีโทรศัพท์จากเจ้าหน้าที่ของรัฐขอหารือปัญหาข้อกฎหมายมายังสำนักกฎหมาย
ปกครอง ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับเรื่องสอบถามผู้ขอหารือว่าต้องการสอบถามปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับเรื่อง
ใด หากเรื่องที่ขอหารือเป็นปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง
กฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ หลักกฎหมายปกครอง หรือคำวินิจฉัยของ

คณะกรรมการกฤษฎีกาที่เกี่ยวข้อง ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับเรื่องแจ้งหรือโอนสายโทรศัพท์ให้กับเจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นนักกฎหมายกฤษฎีกาในสำนักกฎหมายปกครองเพื่อตอบข้อหารือแก่ผู้ขอหารือต่อไป

หากปัญหาที่ขอหารือไม่ใช่ปัญหากฎหมายในวรรคก่อน ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับเรื่องหรือนักกฎหมายกฤษฎีกาผู้ตอบข้อหารือแนะนำแก่ผู้ขอหารือให้สอบถามไปยังหน่วยงานอื่นที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกฎหมายที่ขอหารือมานั้นต่อไป

ขั้นตอนที่ ๒ การบันทึกข้อมูลของผู้ขอหารือ

ให้นักกฎหมายกฤษฎีกาผู้ตอบข้อหารือขอข้อมูลของผู้ขอหารือไว้ให้เพียงพอที่จะติดต่อกลับได้หากมีความจำเป็นต้องติดต่อกลับไปยังผู้ขอหารือในภายหลัง เช่น ชื่อ ตำแหน่ง สังกัด ที่อยู่ของหน่วยงาน เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อได้

ขั้นตอนที่ ๓ การให้ความเห็นและคำแนะนำแก่ผู้ขอหารือ

ให้นักกฎหมายกฤษฎีกาผู้ตอบข้อหารือให้ความเห็นและคำแนะนำแก่ผู้ขอหารือด้วยวาจาทางโทรศัพท์ในขณะนั้นทันที เว้นแต่ข้อหารือนั้นเป็นเรื่องที่ค่อนข้างยุ่งยาก ซับซ้อน หรือไม่เคยมีคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองหรือคณะกรรมการกฤษฎีกาในเรื่องดังกล่าวมาก่อน เพื่อให้การตอบข้อหารือมีความละเอียดรอบคอบ ให้นักกฎหมายกฤษฎีกาผู้ตอบข้อหารือรับเรื่องหารือไว้เพื่อปรึกษาหารือระหว่างเจ้าหน้าที่สำนักกฎหมายปกครองด้วยกัน หรือเพื่อค้นคว้าข้อมูลทางวิชาการอ้างอิงหรือสนับสนุน แล้วติดต่อกลับไปแจ้งผลการพิจารณาในภายหลังแต่ต้องไม่เกินสามวันตามข้อมูลจากผู้ขอหารือได้ให้ไว้แล้วในขั้นตอนที่ ๒

ในการตอบข้อหารือที่ยังไม่เคยมีคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกามาก่อน ให้นักกฎหมายกฤษฎีกาผู้ตอบข้อหารือแจ้งแก่ผู้ขอหารือว่า ความเห็นหรือคำแนะนำที่ได้ให้แก่ผู้ขอหารือนั้นเป็นเพียงความเห็นทางกฎหมายเบื้องต้นในทัศนะของผู้ตอบข้อหารือเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของผู้หารือเท่านั้น ไม่มีผลเป็นการผูกพันสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแต่อย่างใด หากเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้หารือประสงค์จะได้คำตอบเป็นหนังสือเพื่อการอ้างอิงหรือถือปฏิบัติ ให้แนะนำเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นดำเนินการตาม ๑.

หากผู้ขอหารือต้องการข้อมูลกฎหมาย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกา หรือเอกสารที่เกี่ยวข้อง ให้ผู้ตอบข้อหารือจัดหาให้ตามสมควร โดยหากเป็นเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ที่มีเผยแพร่ในเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา หรือเป็นเอกสารที่หาได้โดยง่ายจากอินเทอร์เน็ต ให้ผู้ตอบข้อหารือแนะนำแหล่งข้อมูลนั้นแก่ผู้ขอหารือเสียก่อนที่จะจัดหาให้เป็นเอกสาร ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงชั้นความลับของข้อมูลนั้นๆ และระวังให้มีผลกระทบต่อข้อมูลส่วนบุคคลด้วย แต่ทั้งนี้ต้องไม่ตอบข้อหารือโดยจัดทำเป็นหนังสือให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้หารือทางโทรศัพท์เป็นอันขาด

ขั้นตอนที่ ๔ การบันทึกสรุปผลการตอบข้อหารือ

เมื่อผู้ตอบข้อหารือตอบข้อหารือของผู้ขอหารือเสร็จแล้ว ให้บันทึกสรุปผลการตอบข้อหารือในเรื่องนั้น ตามแบบฟอร์มที่สำนักกฎหมายปกครองกำหนดเพื่อเป็นหลักฐานในการปฏิบัติราชการ และการเก็บสถิติการขอหารือปัญหาข้อกฎหมายทางโทรศัพท์ของสำนักกฎหมายปกครองต่อไป

ขั้นตอนที่ ๕ การเก็บสถิติและจัดทำรายงาน

ให้เจ้าหน้าที่สำนักกฎหมายปกครองทำการเก็บสถิติและจัดทำรายงานประเมินผล การให้ความเห็นและคำแนะนำแก่ผู้ขอหรือปัญหาข้อกฎหมายทางโทรศัพท์เพื่อใช้ประโยชน์ใน การปฏิบัติราชการของสำนักกฎหมายปกครองให้มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐานเป็นประจำทุกปี อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
